

СПАСИТЕЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ДИВИ ЖИВОТНИ

Стара Загора 6006, П.К. 27 (ул. Българско възраждане №19); Тел./Факс: 042607741
e-mail: wrbc@greenbalkans.org; www.greenbalkans-wrbc.org

Центърът е част от Федерация на природозащитни сдружения „ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ“

КАКВО ДА НАПРАВИМ, КОГАТО НАМЕРИМ БЕДСТВАЩО ЖИВОТНО?

Преди да предприемете действия, трябва да знаете следното:

В зависимост от това на какво животно сте попаднали, вариантите да потърсите помощ и/или съвет са няколко, предвид какъв е вида, който сте намерили:

- Защитен вид
- Ловен обект
- Селскостопански животни
- Кучета, котки

Ако се касае за ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ, включени в Приложение № 3 и 4 на Закона за биологичното разнообразие:

В тези случаи трябва да се свържете със съответната Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ), на територията на която се намирате, като за посредник може да използвате телефон 112. Експерти от РИОСВ преценяват състоянието на животното. В случай, че може да оцелее без намеса, то се оставя на място, в противен случай се насочва за лечение и отглеждане към спасителен център.

РИОСВ – Пазарджик

Зелен Телефон: 034/ 44 18 75 и 0885/30 10 66;

За съвет или помощ можете да се обръщате и към:

Спасителен център за диви животни на "Зелени Балкани", гр. Стара Загора:

За контакт: 042 607741, 0886 570 053, 0885 228 486, 0896 662 726

e-mail: wrbc@greenbalkans.org

Фондация Гея Челония (при намиране на костенурки)

0886913916 Иво Иванчев

e-mail: sofzooed@abv.bg

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Ако се касае за ЛОВНИ ОБЕКТИ:

Компетентен орган: Регионалната дирекция по горите (РДГ) или Държавното горско стопанство (ДГС) на територията, на която се намирате.

Ако се касае за СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ:

Компетентен орган: Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ), на чиято територия се намирате.

Ако се касае за КУЧЕ ИЛИ КОТКА:

Можете да потърсите общинския кучкарник, общината или неправителствени организации в региона, чиято дейност е насочена към тези животни.

Зелените телефони на тези институции бихте могли да получите от операторите на телефон 112.

СЛУЧАИ, В КОИТО НЯМА НУЖДА ИЛИ Е ОПАСНА НАМЕСАТА НА ЧОВЕК:

Преди да предприемете действие, моля да се уверите дали животното, което сте намерили, действително е бедстващо т. е. има видими физически увреждания или се намира в условия, застрашаващи живота му.

При много от случаите на намерени животни в градска среда, за които се търси съдействие от съответната компетентна институция, можете сами да се погрижите без да е нужно да търсите друга помощ. Разбира се е добре да потърсите второ мнение, в лицето на РИОСВ или Спасителния център за диви животни на Зелени Балкани.

Грижата за пострадали животни е въпрос и на етичното отношение към животните, не само от хората в сферата на природозащитата.

1. Как да постъпим, когато намерим млада птица?

Не винаги, когато намерите млада птица извън гнездото ѝ означава, че тя е бедстваща. След излюпване на пиленцата започва продължителен период на отглеждането им.

При птиците се наблюдават два типа поколение:

- *При първия тип* (пойни птици - Кос, Синигери, Зеленика, Щиглец) пиленцата се излюпват голи и безпомощни. Те не могат да набавят сами храната си и до напускане на гнездото за осигуряването ѝ разчитат изцяло на своите родители;
- *Вторият тип* новоизлюпени (вранови - Гарван, Сокерица, Сива врана, Сврака, Чавка, Посевна врана и сови - Горска ушата сова, Чухал, Бухал, Забулена сова) са от видове, при които малките рано напускат гнездото, а възрастните ги хранят на и от клоните на дървото.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Когато става въпрос за спасяване на бебета - птици, на първо място трябва да имате предвид, че не всеки случай касае бедстващ вид. Позвънете на съответния компетентен орган за съвет, преди да предприемете каквото и да било, освен ако не се изисква спешна реакция.

Ако намерите:

- малко на пойна птица (кос, синигери, зеленика, щиглец) - потърсете гнездото в клоните на най-близкото дърво, храст или по околните постройки. Ако го откриете и то е достъпно за вас, върнете малкото в него.
- млада вранова птица (гарван, сокерица, сива врана, сврака, чавка, посевна врана, сойка), както и млада сова (горска ушата сова, чухал, бухал, забулена сова, др.) паднала на земята, качете я на висок клон на някое близко дърво, в района в който сте я намерили.
- млада лястовица, паднала от гнездото – намерете което и да е достъпно за вас гнездо на лястовичка от същия вид и поставете малкото/ите там.
- бързолет, включително и възрастен – ако птицата е без видими наранявания, вдигнете я и я поставете на вертикална повърхност, или леко я подхвърлете във въздуха няколко пъти. *(Причината птицата да не може да излети от земята са късите ѝ крака и разположението на крилете. Тъй като тези птици са скални видове, то те прекарват голяма част от времето си в летене, или кацат на отвесни повърхности, от където се отблъсват лесно.)*
- прилеп на земята – ако е през деня – приберете прилепа на тихо и тъмно място, най-добре в кутия. Освободете го привечер, като го оставите високо, на вертикална повърхност – тераса, друга сграда. *(Прилепите, също като бързолетите, са скални видове и не могат да излитат от хоризонтални повърхности).*
- малко на щъркел в пухово оперение, вероятно то е избутано от другите щъркелчета. В случай, че гнездото е на електрически стълб, потърсете помощ от местното електроразпределително дружество чрез кмета на населеното място, за да бъде върнато обратно в гнездото при родителите му. *(За полуоперените пораснали малки това не важи, тъй като е възможно останалите да паднат от гнездото, от стреса при подхождането ви към гнездото).*
- Щъркели през зимата - често една или няколко птици остават за по-дълго в България на места, където има достатъчно храна – обикновено край реки и язовири. Ако едно място е с достатъчни запаси от храна, е възможно птиците да се задържат по-дълго там, а понякога и цялата зима.

2. Как да постъпим, ако намерим малко на бозайник?

В случаите, когато малките позволяват да бъдат хванати, най-често те са още съвсем невръстни, а често дори още слепи. Ако намерите гнездото или хралупата, от където е изпаднало малкото най-добре опитайте да го върнете обратно.

Ако е достатъчно голямо, но все пак го хванете, поставете го на безопасно място.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Ако намерите малко диво зайче, сърне или лисиче в полето или гората НЕ ГО ВЗИМАЙТЕ, то не е изоставено. Това е обичайно поведение за тези видове животни. Малките стоят спотаени, докато родителите търсят храна.

3. Как да постъпим, ако намерим сухоземна костенурка?

Ако е намерена на път или друго оживено място, преместете я на безопасно разстояние от него, в посоката в която се е насочила, и я оставете там. Сухоземните костенурки са защитен вид и не бива да се отглеждат като домашни любимци.

Малките и новоизлюпените костенурки са също толкова способни да оцеляват сами, колкото и възрастните независимо, че ни изглеждат по-уязвими. Като правило – не взимайте костенурка ако не сте абсолютно сигурни, че тя е в беда – видимо наранена, намерена в населено място или частна собственост. Ако е на лице подобна ситуация – сигнализирайте на компетентните органи.

При намиране на яйца – поставете ги в подходяща по размер кутийка, в малко пръст от мястото в което са намерени. В никакъв случай не трябва да ги въртите или обръщате, те трябва да запазят позицията си.

В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО СЕ НАЛОЖИ ДА СЕ ПРИБЕРЕ РАНЕНО ДИВО ЖИВОТНО:

1. На първо място следете за собствената си безопасност – винаги носете ръкавици, или подръчни материали, с които да се предпазите.
2. Приберете животното на тихо и спокойно място в картонена кутия, предварително постлана с вестници, стари парцали или трева и с достатъчно възможност за достъп на въздух.
3. Ако животното е още голо (без козина или пух), поставете в кутията малка бутилка с гореща вода, но увита в парче плат, така че малкото да няма пряк допир с нея и да се изгори. Така ще имитирате топлината на майчиното тяло. Сменяйте бутилката периодично, като внимавате да не затисне малкото и незабавно сигнализирайте компетентните органи.

НВ!! ЖЕЛАТЕЛНО Е, ПРЕДИ ДА ПРЕДПРИЕТЕ КАКВОТО И ДА Е, ДА СЕ КОНСУЛТИРАТЕ С КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ!!!

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

